

SVALÖVS GILLES ÅRSKRÖNIKA 2010

Av Elsbeth Sjödin

Svalöv 2010 – Vad händer här ett decennium in på 2000-talet?

Blåser någon förändringens vind över Svalöv?

Helt vanlig blåst har vi blivit vana vid, men snöintern tog oss med överraskning. Vi fick ju snö redan till Lucia och sedan mer snö och ännu mer. I början av januari blev det riktigt kallt, likaså i slutet av februari, först i andra hälften av mars kände vi att våren var på väg. I maj kom värmen och i början av juni: sommarvärme med över 20 grader. Som vanligt blev det ostadigt vid tiden för skolavslutningen, men juli bjöd på verklig värmebölja, allra varmast den 11/7, runt 34 grader. I augusti tog sommaren slut och det regnade ihärdigt.

Vinterns snö och sommarens värme aktualiserade frågan: vädervariation eller klimatförändring? För 40 år sedan, samma år vi flyttade in i nya Linåkerskolan, introducerades ämnet miljökunskap. Då låg fokus på växthuseffekt och försurning, nu på global uppvärmning och återvinning. Återvinning innebär att sortera sopor, för att det ska bli lätt att sortera rätt har LSR nyss försett oss med lilla uppslagsboken RECYCLOPEDIA SOPTUNNICA.

Då, för mer än 40 år sen marscherades och skanderades: "Vad ska väck? Barsebäck! Vad ska in? Sol och vin(d)." Solkraft in? Kanske: För bara ca 14 dar sen bjöd kommunen in till föreläsning för att på allvar introducera solkraften i Svalövs kommun. Vindkraft in? Kanske:

I år har kommunen slopat tidigare vindkraftspolicy och sökt och fått bidrag från Boverket för att ta fram lämpliga platser för vindkraftsbyggen. Och efter många års kamp finns nu tillstånd att bygga ett par vindmöller i Torrlösa resp. Tarstad. Vindkraft in? Kanske ändå inte: Vindkraftsmotståndet växer och finner nya vägar, t. ex. på FACEBOOK eller med musik: konserten med flera kända musiker på Knutstorps borg lockade vindkraftsmotståndare från när och fjärran, exempelvis från Tarstad och Söderåsen resp. från Danmark och Tyskland.

"Svalöv en utbildningskommun" fastslog kommunalrådet Karl-Erik Kruse, vid invigning i augusti av Svalövs Montessoriskola, som tagit hela huset, f. d. Lantbrukskontoret för Svalöf-Weibull, i besittning. Nytt för i år är också att Montessori utökats med åk 9, dvs. alla årskurser + förskola finns nu i de nyrenoverade lokalerna. Montessori lockar fler och fler elever, annorlunda är det för Linåkerskolan. Då för 40 år sen när skolan var ny gavs kritik för att skolan byggts för liten, elevantalet 1970: 534 st. skulle snart växa till runt 600. I höst är antalet elever på Linåker bara runt 350, vilket innebär att några lärare och samtliga speciallärare tvingats lämna skolan, medan eleverna i arbetslag 7, som av speciella skäl hållit till i andra lokaler nu får flytta in i

Linåkerskolan.

Ny rektor varje läsår har blivit regel på Linåkerskolan, men nu skall det bli annorlunda. Nu väljs rektorn från hemmaplan, Nils Malmqvist kommer från Midgårdsskolan och har liksom biträdande rektorn åter skrivit på ett femårskontrakt. De nya rektorerna vill igen göra Linåkerskolan till: " Den bästa högstadieskolan i regionen". Inte omöjligt. Trots att så många Linåkerselever misslyckats med att få godkänt avgångsbetyg, finns också något att glädja sig åt, som är mindre känt: att Linåkerskolan varit en av de bästa högstadieskolorna i Skåne, när man jämför hur eleverna klarat att få godkänt i gymnasiet.

Liksom Fridhem har också Svalövs Gymnasium lyckats utforma mycket eftersökta kurser, t. ex. djurvårdslinjen och fr. a. fordonsprogrammet lockar många. 26 elever på fordonsprogrammet utbildar sig till racingtekniker på Ring Knutstorp för att bli redo för världens stora motortävlingar Redan har elever på fordonsprogrammet utmärkt sig, de for till Nordens största transportmässa, Elmia i Jönköping, tävlade om att bli bäst på lastbil och kom hem med en bronsmedalj, en fin reklam för skolan och för Svalöv.

Eleverna på Svalövs Gymnasium kommer från hela Sverige och behöver bostad här. Sedan flera år finns elevboende på bl. a. Industrigatan och Fridhemsgatan I år har man utökat med Kullerstensgården, som anpassats till elevhem med plats för 12 elever..

Renovera och anpassa gäller i hög grad på Månsaboskolan, vars kök blev utdömt och skulle läggas ner till förmån för storkök någon annanstans. Men tvärtemot – som en frisk fläkt kom beslutet att satsa drygt ½ miljon på att renovera köket för att klara dagsbehovet av ca 800 portioner i fem år. Nu står Centralskolan på tur, planering för renovering har just startat. Planer finns att flytta Månsaboskolans elever till Centralskolan, som kan bli Svalövs enda och stora låg – och mellanstadieskola.. Gamla planer – nytt bygge: På nya bostadsområdet Kyrkvången byggs en förskola för 60 barn, den ska ersätta Persbo och Loftet.

Gammalt kan bli som nytt: Linåkerskolans paviljonger återfinns nu, snyggt formgivna i modern stil, som två parhus på f. d. ödetomten i Gamla Svalöv. Södra delen av Svalöv kan också förändras "bli vacker", enligt Niklas Pettersson och Christer Nordahl, som köpt gamla Göranssons och tomten där möbelaffären låg för att renovera och bygga upp både bostäder och affärer.. Detsamma gäller tomten centralt där Försäkringskassan hade sina lokaler, där Skarne Development vill bygga flerfamiljshus + några affärer. Tyvärr kommer också några kända Svalövssiluetter att försvinna: Gamla Magasinet blev inte kulturminnesförklarad, därmed är det fritt fram att riva byggnaden, som är svår att finna användning för och dyr att bevara. Detsamma gäller möllan från omkring 1850 på SW Seeds område..

I väntan på pågatåg från Svalöv har vi fått ett nytt Svalöv C, busshållplatsen vid Pressbyråkiosken, stoppställe bl. a. för nya och populära turen Teckomatorp – Helsingborg. Mycket folk rör sig till och från Svalöv C och Svalövs nya "strög" går mellan ICA och Pressbyrån.

"Var hittar vi någonstans att äta?", frågade några besökare en söndagseftermiddag för ett par år sen. Då fanns föga att erbjuda men sen 11 jan i år skulle svaret bli: "På Svalegatan, där finns en äkta Thairestaurang med riktigt god mat till bra pris. Prova den, Ni kommer inte att bli besvikna!" För den som vill ge sig ut i naturen finns Fäladsgården, f.d. Hemvärnsgården upprustad i rustik stil till en enkel krog, dock utan spriträttigheter. Den som vill ställa till fest på lokal har fler valmöjligheter, man kan ju vara här eller på Torshall, som bl. a. har en vacker äng, en oas vid bäcken, där gästerna kan mingla och trivas, där har man firat bröllop varenda helg hela sommaren.

Måhända var bröllopsrushen inspirerad av prinsessbröllopet den 19 juni – en riksbegebenhet också för

Svalöv. Brudparet gratulerades i Stockholm av fullmäktiges ordförande och kommunalstyrelsens ordförande. Bröllopspresenten är ett konstverk i form av en soffa à

25 000 till Försköningsparken i Teckomatorp.

Ännu en riksangelägenhet 2010: Valet. Kanske berodde det på valet att politikerna blev så angelägna om kontakten med vanligt folk. Välfärdsberedningens politiker mötte elever i årskurserna 4 – 9 med frågan: "Vad är viktigast i skolan?" Svar: "Mobbning, undervisningsnivå och skolmaten" . Och kommunförvaltningen tog fram en handbok för kontakten med medborgarna. Valet i sig medförde ingen större förändring utom möjligen för folkpartiet, som nu ligger sig med M och S.

Växtförädling har under årens lopp gjort namnet Svalöv känt under olika namn: Sveriges Utsädesförening, Svalöv AB, Svalöv Weibull AB, och senast Lantmännen SW Seed, som efter årsskiftet byter namn till bara Lantmännen, vad skall nu göra Svalövs namn känt i världen?

Inte Svalöv men Axelvold känner man till i Gambia. När idrottsklubben lade ner sin verksamhet gick en stor uppsättning matchkläder, svarta tröjor och gula byxor, som gåva till idrottsklubbar i byar i Gambia. Här hemma skall flera lockas till idrott, sport och spel. Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta ger årets ledarstipendium till Ola Fransson, idrottsläraren som med stor entusiasm får ungdomar att pröva nya sporter. Svalövs Lawn Tennisklubb har satsat på barnen, 6 – 8 – åringar, som i sommar debuterat på utebana, medan BK Möllan bjudit in nya seniorer att pröva på bowling. Svalövs Gymnastikförening har funnits i 79 år med program för alla åldrar från mjukgympa till motion. Alla cykelentusiaster har fått en ny chans, 22 juni invigdes nya cykelbanan Svalöv – Teckomatorp. Cyklister från Teckomatorp och Svalöv möttes vid mittpunkten, cyklister från Teckomatorp var flest men svalöviterna toppade med paret Fromm på tandemcykel, vilken rekommenderades, särskilt för oss äldre. Mera motion kan fås på Svalövs Golfbana, som nu också lockar med upprustad camping, ny naturbana och ny stortävling, SONG (Svalöv Open New Generation).

Mer av natur kan man få uppleva på utflykt med Svalövs Naturvårdsförening, i år gick turen till Fyledalen, där klockgrodor och lövgrodor bjöd på konsert. För den som gillar tävling i naturen finns Rävetofta OK, som nu har en NEW Generation, ungdomar som valt gymnasiestudier i kombination med träning och orientering, bland dem finns en av de bästa 16-åringarna i Skåne. I Silva Junior Cup vanns en 7:e plats, därmed har Rävetofta OK fått sin främsta orienterare genom tiderna. - Extra bra på orientering det är duvorna i Svalövs Brevduveklubb. I nationalflygningen släpptes duvor bl. a. i Tyskland, 70 mil bort, Svante Hanssons duvor var bäst på att hitta hem, bäst i flera klasser.

Inte de främsta snarare sämsta på att hitta rätt parkeringsplats, det betyget ger polisen svalövsbilisterna, som också anses vara sämst i Skåne på att använda bilbälte. Sen drygt ett år gör svalövspolisen betydande insatser för en bättre ordning. Nu önskar man att ett kommunalt vaktbolag bevakar parkerarna så att polisinsatser kan användas för annat. Dock även bilövervakning kan bli något annat: När polisen synade en skraltig bil var bilisten en man som jobbat hårt med att klippa ner 400 m koppartråd, stulen från Banverket. Just koppastölderna har blivit ett stort problem och utgör en del av den ökade brottsligheten, som drabbat Svalöv, med allt från ofog till grovt våld. Upprepade rån t.ex. fick innehavarna av Pressbyråkiosken att ge upp och grov misshandel har blivit allt vanligare. Nu mobiliseras mot våld och brott på många sätt: På Facebook förstås och kvinnofridssamordnaren gör en handlingsplan för hur socialtjänsten skall bemöta våldsutsatta, kommunen samarbetar med bank och polis med målet att vi skall handla med kort i st. f. kontanter, som kan locka rånare. ICA- handlarens initiativ att sluta sälja läsk i glas till ungdomar under 18 år gav snabbt resultat:

glaskrossningen kom av sig. Och så finns Nattvandrarerna, som i flera år helt ideellt gjort stora insatser för ett tryggare och vänligare Svalöv. I år finns 25 st. Nattvandrare, som turas om att vara ute alla fredags- lördags- och söndagskvällar. Dessutom driver man en välbesökt ungdomsgård, en verksamhet man gärna vill utöka.

Det har blivit billigare att handla här, det kunde PRO i Svalöv visa. Priset för matkorgen från ICA resp. Netto var lägre än riksgenomsnittet, billigast på Netto, men i gengäld hade ICA ett betydligt större sortiment. 28 varor som brukar finnas i matkorgen fick uteslutas eftersom de saknades på Netto.

”Miljonregn över kyrkor i Svalöv förkunnade en tidningsrubrik i september. 11 miljoner kostade det att totalrenovera Torrlösa kyrka och flytta in församlingshemmet i kyrkan. Nu står Svalövs kyrka på tur. Lunds stift ger 3,7 miljoner i bidrag till renovering och dessutom sammanlagt mer än 400 000 till bl. a. renovering av kyrkliga textilier i Svalöv, Tarstad, Tirup och Torrlösa.

Kyrkböcker och husförhörslängder från ett par århundraden har fått ny aktualitet med den våg av intresse för släktforskning, som bl. a. inspirerats av TV och radio. Släktforskarna kan få hjälp av Sloff (Svalövsbygdens Släkt- och Folklivsforskarförening), där medlemstalet ökar och verksamheten blivit allt intensivare. Nya grepp tas också i SPF: det ska höras bättre på Hörnan med förbättrad ljudmiljö, SPF ska synas bättre med modernisering av hemsida och medlemsblad.

Nära jumboplats i Skåne har Svalöv haft när det gäller satsning på kultur. Men i år gjorde kommunen en helomvändning och satsade på film: i juni fick Kulturhuset 100 000 kr för att utveckla bioverksamhet för barn och ungdom, kulturveckan ägnades mycket åt film och årets kulturpris belönade insatser för att bevara biografen Palladium. I kulturveckan, 24 – 31 oktober, bjöds på dubbla program s. g. s. varje dag. Trädgårdsföreningen Ärtan var som vanligt en av deltagarna, i år med TV – kocken Tareq Taylor, som visade prov på härodlat och på sin matlagningskonst, ett program så lockande att trädgårdsföreningen för första gången på många år släpptes in i Kommunhuset.

För ett år sedan, söndagen den 29 november, invigdes Kulturhuset i Svalöv, det som ibland kallats ett underverk och som betytt att barnen får chansen till efterlängttade matinéer på hemmaplan, och att skolfilm återkommer och också att hotet mot Filmstudion, som i år firar 25-årsjubileum, är borta och verksamheten säkrad, och inte minst att vi kan få uppleva föreställningar i världsklass. På besök i Stockholm kan det vara riktigt besvärligt att få tag i biljetter till Dramaten, men i Svalöv går det bra nu på lördag när Dramatens föreställning av Molières ”Den girige” ges på Kulturhuset. På Kulturhuset bjuds vi kulturvecka året om och med dessa goda framtidsutsikter slutar Svalövs Gilles krönika 2010.